

עמ"ת 26551/06/22 - עאסלה ויסאם נגד מדינת-ישראל, תביעות גליל

בית-המשפט המחוזי בחיפה

16 ביוני 2022

עמ"ת 26551-06-22 עאסלה (עציר) נ' מדינת-ישראל

תיק חיצוני: 266169/2022

בפני כבוד השופטת עפרה ורבנר

העורר:

עאסלה ויסאם

ע"י ב"כ עו"ד טארק נעאמנה

- נגד -

המשיבה:

מדינת-ישראל

תביעות גליל

ע"י ב"כ עו"ד קרן בן הרוש

החלטה

1. לפניי ערר על החלטת בית-משפט השלום בעכו (כב' ס. הנשיא השופטת אביגיל זכריה) מ-13/6/22 ב-מ"ת 18052-06-22, על-פיה הורה בית-המשפט על המשך מעצרו של העורר לצורך קבלת תסקיר שירות המבחן בעניינו של העורר, וזאת עד ל-5/7/22, מועד בו נקבע דיון נוסף בעניין מעצרו של העורר.

רקע כללי

2. כנגד העורר הוגש כתב-אישום בבית-משפט השלום בעכו המייחס לו עבירה של נשיאת/הובלת חלק של נשק או תחמושת - עבירה לפי סעיף 144(ב) סיפא לחוק העונשין, תשל"ז-1977, וכן עבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו - עבירה לפי סעיף 275 לחוק העונשין.

בד בבד עם הגשת כתב-האישום הוגשה בקשה למעצר העורר עד לתום ההליכים המשפטיים בהתאם לסעיף 20-21 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), תשנ"ו-1996.

3. בכתב-האישום נטען כי ב-4/6/22, בסיוור שגרתי של ניידת משטרתית גלויה, נראה העורר נוהג ברכב לכיוון סחנין, ובעת שהבחין בניידת ביצע פניית פרסה על-מנת לחזור לשוב עראבה, והגם שהשוטרים כרזו לו לעצור הוא התעלם מקריאותיהם, ורק לאחר שהם המשיכו בנסיעה אחריו, עצר את הרכב.

בחיפוש שערכו השוטרים ברכב, מצאו קרטון במושב האחורי ובו 18 קופסאות, שבכל אחת מהם 50 כדורים חיים של נשק בקוטר 9 מ"מ, וכן גליל לבן שהיו בו 994 כדורים חיים בקוטר 9 מ"מ.

בסה"כ נתפס העורר כאשר ברכב בו נהג היו 1,894 כדורי 9 מ"מ, שהינם תחמושת של כלי נשק שיש בכוחה להמית.

4. בבקשה למעצר עד לתום ההליכים צוין כי המעצר והחיפוש מתועדים בסרטון של מצלמות הגוף של השוטרים, וכי קיים דו"ח קצין אודות הכדורים שנתפסו, וכי העורר לא מסר גרסה באשר לתחמושת בעת מעצרו ושמר על זכות השתיקה בשתי החקירות הראשונות שנערכו לו, ורק לאחר 4 ימי מעצר, בחקירתו השלישית, הוא מסר גרסה על-פיה הוא מצא את התחמושת דקות ספורות לפני מעצרו, בסמוך לעץ זית והיה בכוונתו להוביל את התחמושת לתחנת משטרה, והסיבה בגינה ביצע סיבוב פרסה כאשר ראה את ניידת המשטרה הינה כי הוא חשש מרכבים שהיו בדרך.

המשיבה טענה כי בהתאם לסעיף 21(א) לחוק סדר הדין הפלילי-מעצרים, קיימת מסוכנות סטטוטורית בכל הנוגע לכמות התחמושת שנתפסה ולשתיקת העורר במשך מספר ימים מאז נעצר.

עוד נטען על-ידי המשיבה בבקשה למעצר לתום ההליכים כי נושא כלי הנשק, ובעיקר במגזר הערבי, הפך למכת מדינה, והנשק הוא כלי שמשמשים בו כמעט בכל סכסוך שמתפתח, דבר המלמד על המסוכנות הרבה מהחזקת העורר בתחמושת המתאימה לירי.

המשיבה ציינה כי העורר הואשם בעבירה שהינה עבירת בטחון שלגביה קיימת חזקת מסוכנות.

5. לעורר אין הרשעות-קודמות, והוא עצור מאז 4/6/22.

החלטת בית-משפט קמא

6. בית-משפט קמא שמע מפקחים שהוצעו על-ידי העורר על-מנת להוות חלופה למעצרו, ובהם דודתו של העורר-הגב' כאמלה גנאים, בעלה של הדודה-מר מובארכ גנאים, וכן אמו של העורר.

7. לאחר בחינת המפקחים המוצעים, נטען על-ידי המשיבה כי אין ליתן אמון בעורר, ולכל הפחות יש לקבל תסקיר שיבחן את מסוכנותו של העורר ואת התאמת המפקחים לאיין מסוכנות זו, בעוד שב"כ העורר טען כי מאחר והעורר נעדר עבר פלילי, שירת שירות צבאי וזוהי הסתבכותו הראשונה עם החוק, ובהינתן כי המדובר בעבירת עוון, יש לשחררו לחלופת מעצר בלא צורך בהפניה לקבלת תסקיר.

יש לציין כי בדיון בבית-משפט קמא ב-9/6/22 הסכים ב"כ העורר לקיומן של ראיות לכאורה ולקיומה של עילת מעצר, אולם טען כי המדובר בעבירת עוון שדומה להחזקת סכין, ואין הצדקה למעצרו של העורר עד לתום ההליכים, וכי קיימים מקרים של תפיסת נאשמים עם נשק שבהם שחרר בית-המשפט את אותם נאשמים לחלופת מעצר ללא תסקיר, לרבות דוגמאות מהשנתיים האחרונות.

העורר אכן שמע את הערות בית-המשפט בנוגע למפקחים שהציע ב-9/6/22, וביקש להציג מפקחים אחרים שיהוו חלופה ראויה בישיבה שנקבעה ל-13/6/22.

8. בתום שמיעת המפקחים שהוצעו במעמד הדיון מ-13/6/22, ולאחר שבית-משפט קמא פירט את עובדות האישום ואת טענות הצדדים, קבע בית-משפט קמא כי קיימות ראיות לכאורה שדי בהן להורות

על מעצרו של העורר, הקושרות אותו לביצוע העבירה, וכן קיימת עילת מעצר.

בהקשר לכך נקבע על-ידי בית-משפט קמא כי אין בסיס להבחנה שמבקש העורר לעשות בין החזקת תחמושת לבין החזקת נשק, כאשר מדובר בכמות של כ-2,000 כדורים חיים, ודי בכמות כזו להקים עילת מעצר של מסוכנות בעצימות בינונית ומעלה.

דעתו של בית-משפט קמא גם לא נחה מההסבר שנתן העורר לאופן הגעת הכדורים לרכבו.

בית-משפט קמא הדגיש שלאור המצב הביטחוני וסוגיית עבירות הנשק בשנה האחרונה, גם גישת בתי-המשפט לעבירות הנשק השתנתה והוחמרה.

בית-משפט קמא הדגיש כי החזקת נשק לא חוקי ותחמושת לא חוקית הינה מכת מדינה שמביאה לסיכון חיי אדם באופן יום-יומי.

באשר לפסיקה אליה הפנה ב"כ העורר, ציין בית-משפט קמא כי ב-עמ"ת 38347-03-20, המדובר היה במקרה שבו לא הייתה אפשרות לקבל תסקיר שירות המבחן (תקופת תחילת הסגר בגין הקורונה), והוא הדין בהחלטה שניתנה ב-עמ"ת 8341-04-20, כאשר השיקולים באותה תקופה של משבר הקורונה אינם זהים לשיקולים המנחים כיום.

בית-משפט קמא ציין כי לא מצא בסבתא, בדוד ובאשתו דמויות סמכותיות שיוכלו לשמש כמפקחים יעילים ופירט מדוע.

באשר למפקחים שהובאו לדיון ב-13/6/22 ציין בית-משפט קמא כי דודתו של העורר עשתה רושם טוב, והיא עשויה להבין את מלאכת הפיקוח הנדרשת ממנה ואף בעלה עשה רושם חיובי, אולם לא במידה המאפשרת שחרור ללא קבלת תסקיר של שירות המבחן.

בסופו של דבר הגיע בית-משפט קמא למסקנה שלאור היקף התחמושת שנתפסה ומכלול הנסיבות, יש מקום לקבל תסקיר אשר יבחן גם את החלופה שהוצעה בבית הדודה בסחנין. באשר לחלופה הראשונה שהוצעה, הרי שזו נפסלה על-ידי בית-משפט קמא מכל וכל.

בית-משפט קמא הורה לשירות המבחן להגיש תסקיר בעניינו של העורר בתוך 21 יום, וקבע המשך דיון ל-5/7/22, כאשר עד מועד זה ממשיך העורר להיות עצור.

הטיעונים בערעור

9. העורר טען כי לא היה מקום להמשך מעצרו עד לקבלת תסקיר, ובהינתן כי הינו נעדר עבר פלילי, שירת בצה"ל, והמדובר בעבירת עוון של החזקת תחמושת ולא בהחזקת נשק, היה מקום להסתפק בחלופה הטובה שהוצעה שיש בה כדי לאיין את המסוכנות.

העורר הרחיב וטען כי יש לאבחן בין מי שמוביל רובה או נשק לבין מי שמחזיק בתחמושת, כאשר המדובר בעבירה של עוון שהינה דומה לעבירה של החזקת סכין.

העורר הפנה להנחיות פרקליט המדינה מס' 9.16 באשר למדיניות הענישה בעבירות הנשק ומטעני חבלה, כאשר

תחמושת ללא נשק מדורגת בסעיף 13 לאותן הנחיות במדרג הקל ביותר, ומטען חבלה מדורג במקום הגבוה ביותר.

עוד הפנה העורר למתחמי המוצא, כאשר לגבי החזקת תחמושת מתחם המוצא הינו בין מעצר מותנה לבין 6 חודשי מעצר בפועל, תוך שצוין בהנחיות כי כאשר המדובר בתחמושת בכמות גדולה יהא מקום לחרוג לחומרה ממתחם זה.

מכך, טוען העורר כי אינו צפוי למאסר ממושך.

עוד נטען כי המשך המעצר עלול להביא לכך שתקופת מעצרו תעלה על תקופת המאסר שהוא עלול לקבל במסגרת גזר הדין בעניינו, ככל שיורשע.

העורר הפנה למקרים בהם היה שחרור בעבירות תחמושת ומסירת התחמושת מאדם לאדם, לחלופה וזאת בלא תסקיר, כדוגמת מ"ת 57099-11-21 בכל הקשור לנאשמים 4 ו-6 שם.

בנסיבותיו של העורר, שהינו נעדר עבר פלילי, נטען כי עד למועד הדיון הקבוע ל-5/7/22, לאחר קבלת תסקיר, הוא יהיה עצור למעלה מחודש ימים ואין הצדקה לתקופת מעצר כזו וניתן להסתפק בחלופה.

10. המשיבה טענה כי דין הערר להידחות, וכי החלטת בית-משפט קמא מבוססת ונכונה, מה גם שהמדובר בהחלטת ביניים שערכאת הערעור נמנעת מלהתערב בה, כאמור ב-בש"פ 460/19 **דניאל דינקו נ' מדינת-ישראל**.

עוד טען, כי אם בית-משפט קמא סבר שנדרש תסקיר לצורך בחינה עמוקה יותר של עניין איון המסוכנות, אין מקום להתערב בשיקול דעתו.

המשיבה הדגישה את כמות התחמושת הרבה שנתפסה ואת שתיקתו של העורר בשתי ההודעות הראשונות, וכן ניסיונו להימלט מניידת המשטרה.

המשיבה הפנתה לפסיקה שונה שבה נפסקו למעלה משישה חודשי מאסר בגין החזקת תחמושת, והדגישה כי מתחם הענישה נקבע בהתאם לכל מקרה ומקרה.

המשיבה הדגישה את המסוכנות ואת הפגיעה בחפים מפשע בגין שימוש בנשק בלתי חוקי ובתחמושת בלתי חוקית, כמו גם את המטרה למגר את תופעת השימוש בנשק לא חוקי, הקיימת באופן נרחב במגזר הערבי ואת שינוי הפסיקה וההחמרה בכל הקשור לעבירות הנשק.

עוד הדגישה המשיבה כי תסקירים מוגשים כיום בתוך 4 שבועות, בייחוד כאשר מדובר בעצורים, ועל-כן המצב כיום אינו דומה לתקופת הסגר בשל הקורונה.

באשר להצעת ב"כ העורר כי תיבדק האפשרות להעביר את העורר למעצר באיזוק אלקטרוני צינה ב"כ המשיבה כי גם בהתייחס לכך נדרש תסקיר.

המשיבה הפנתה למקרים בהם החליט בית-המשפט על מעצר עד לתום ההליכים בעבירות של תחמושת (החזקת 960 כדורי 9 מ"מ) כאשר לא נמצאה חלופה מתאימה, גם כאשר היה מדובר בצעיר ללא עבר פלילי.

דין והכרעה

11. בעניינו של העורר אין מחלוקת על קיומן של ראיות לכאורה, ואף אין מחלוקת על קיום עילת מעצר של מסוכנות, כאמור בהוראות סעיף 21(א)(1)(ג) לחוק סדר הדין הפלילי.

בכל הקשור בקבלת תסקיר מעצר, קיימת קביעה בסעיף 22(ב), כי בית-המשפט לא יורה על מעצר בפיקוח אלקטרוני בלא קבלת תסקיר מעצר לגבי העצור, אלא מטעמים חריגים שיירשמו לגבי מי שנאשם בעבירה המנויה בסעיף 22(ב).

סעיף 22(ב) דן בקביעה כי ככלל כאשר המדובר בעבירות מאלה המנויות בסעיף 21(א)(1)(ג), דהיינו גם עבירות בטחון כאמור בסעיף 35(ב), ככלל אין להטיל מעצר בפיקוח אלקטרוני, אלא אם כן שוכנע בית-משפט מטעמים מיוחדים שיירשמו שבשל נסיבות ביצוע עבירה או נסיבות מיוחדות של הנאשם ניתן להסתפק במעצר בפיקוח אלקטרוני.

בעבירות נשק יש חשיבות לאיכות הפיקוח המוצע כמו גם למיקומה .

12. ב-460/19 **דנאל דינקו נ' מדינת-ישראל** (20/1/19) נפסק מפי כב' השופט אלרון כי בית-המשפט יתייחס ל"ערר ביניים" רק כאשר מתקיימות נסיבות מיוחדות, כאשר קיימת טעות ברורה בנוגע לראיות לכאורה או לעילת מעצר או כאשר מתעורר חשש למעצר שאינו חוקי.

גם באותו ענין הערר היה על החלטה שעניינה קבלת תסקיר מבחן לצורך בחינת אפשרות לשחרור לחלופת מעצר, וזאת בטרם נקבעה עמדה סופית של בית-המשפט.

הנני סבורה כי בית-משפט קמא הפעיל שיקול דעת באופן סביר בהינתן הכמות הסיטונאית של כדורי 9 מ"מ שנתפסו ברכבו של העורר - 1,894 כדורים, נסיבות תפיסתן, שתיקתו של העורר במהלך שתי ההודעות הראשונות והגרסה בהודעה השלישית, וכאשר יש לבחון את המסוכנות, כשאין לדעת מהיכן הגיעו כדורים אלה לרכבו של המבקש, לאיזו מטרה, ולמה או למי היו מיועדים, דהיינו - רב הנסתר על הנגלה בכל הקשור בנסיבות הגעתם של הכדורים לעורר, ובשאלה למי היו אמורים להיות מועברים, ולאיזו מטרה?

1,894 כדורי 9 מ"מ אינם דבר של מה בכך.

החלטת בית-המשפט לקבל תסקיר שיהא בו כדי להתייחס לשאלה האם יש במפקחים המוצעים כדי לאיין את המסוכנות, כשהמדובר בתסקיר שיינתן ע"י גורמים מקצועיים ומתוך נקודת מבט מעמיקה יותר, הינה החלטה סבירה בנסיבות העניין ואין מקום להתערב בה.

ככלל בדיקת האפשרות לשחרור לחלופת מעצר בוחנת את המסוכנות ברמה העקרונית ואת השאלה האם ניתן לאיין אותה באמצעות חלופה כלשהי ובהנחה שהתשובה חיובית, יש לבחון ברמה הקונקרטית האם חלופת המעצר המוצעת תאיין את המסוכנות.

בית-משפט קמא סבר כי יש צורך בתסקיר שיתייחס לעניין כאשר הסברו של העורר באשר לאופן מציאת הכדורים, והפעולות שנקט לאחר שלגרסתו מצא אותם, הינו הסבר תמוה, שקשה לקבלו.

יחד עם זאת, לאור העדר העבר הפלילי וקיום מפקחים שבית-המשפט קמא מצא אותם כמסוגלים לפקח, קיימת אפשרות עקרונית לשחרור לחלופה, אלא שיש לבחון אפשרות זו באופן מעמיק, לאחר קבלת תסקיר.

13. באשר ל-מ"ת 57099-11-21, יש לציין כי בכל הקשור לנאשמים 4 ו-6 שם, הייתה בקשה לקביעת תנאי שחרור בערובה, כאשר המאשימה ציינה כי חלקם של הנאשמים 4 ו-6 היה פחות חמור משמעותית בהשוואה לאחרים, והמאשימה הסכימה לקבלת הבקשה לקביעת תנאי שחרור בערובה, עם הפרדה הרמטית בפיקוח הדוק, ובית-המשפט שם (כב' השופט ניצן סילמן) קבע את תנאי השחרור שכללו הפקדה, התחייבות ומפקחים, כאשר הנאשמים 4 ו-6 שוהים במעצר בית מלא בפיקוח מפקחים, וכן נקבע כי יוגש תסקיר הבוחן את המסוכנות הנשקפת מהנאשמים, וימליץ על דרכי טיפול ולאחר מכן, רק לאחר הגשת התסקיר, ניתן צו פיקוח מעצר ונפתחו חלונות התאווררות.

בכל הקשור ל-עמ"ת 66596-09-19 שניתן על-ידי גב' השופט ג'השאן, אכן היה מדובר במקרה של אישום בהחזקת נשק, שהמדובר היה ב-8 בקבוקי תבערה, כך שהמדובר במסוכנות גבוהה ובקיום עילת מעצר.

למרות זאת הסתפק בית-המשפט בחלופה מוצעת שכללה גם הרחקה, בלא בחינה על-ידי שירות המבחן, כאשר המדובר היה בנאשם שאין לו הרשעות-קודמות, ושמתקרב לגיל 50 (המדובר בהחלטה שניתנה לפני למעלה משנתיים וחצי).

יש לציין, כי בעת האחרונה קיימת החמרה בכל הקשור במדיניות באשר לעבירות נשק, הן בהתייחס למעצרים והן בהתייחס לענישה, ואינני סבורה כי יש מקום להתערב בהחלטת בית-משפט קמא באשר לצורך בקבלת תסקיר בעניינו של העורר, מהנימוקים שפורטו לעיל.

14. לאחר קיום הדיון בערר, ובטרם ניתנה ההחלטה, שלח העורר הודעה כי שירות המבחן ביקש ארכה מבית-משפט קמא לצורך הגשת התסקיר, כאשר המדובר בארכה של 10 ימים.

אינני סבורה כי ארכה זו משנה את נקודת האיזון לכיוון מתן הוראה על שחרור לחלופת מעצר בטרם קבלת התסקיר.

לו היה מדובר בחלופת מס' חודשים, יתכן ונקודת האיזון היתה משתנה.

15. לאור האמור לעיל הערר נדחה.

ניתנה היום, י"ז סיוון תשפ"ב, 16 יוני 2022, העורר וב"כ הצדדים.

